

2 eDEHN

eDEHN: Jak ochránit šamana svého kmene před bleskem?

Je další z nadpisů, který má upoutat nejenom pozornost, ale hlavně zamyšlení, co je toto za blbost. A přitom je to situace, která není tak vzdálená od reality, jak to na první moment vypadá. Ale začneme dobrodružně, ať se nám tato problematika dobře poslouchá, než se soustředíme na strohá fakta, která nejsou vždy tak barvitá.

Šaman

Ocelově šedá obloha potažená mraky. Vítr fouká, žene před sebou chuchvalce suché trávy v jednom oblaku se zvířeným prachem, který na okrajích vytváří malé vzdušné víry co se vztyčí a pak padnou k zemi stejně, jako když vyskočí delfín z radosti nad vodu a plácne sebou.

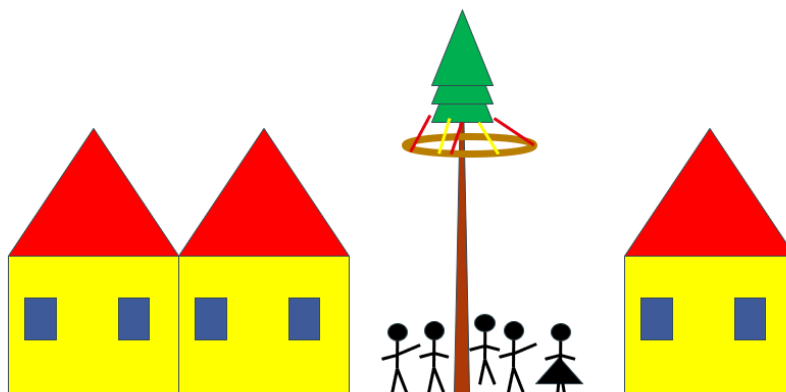
Šaman se pomalu za tichého pobrukování začíná hýbat v pomalém rytmu. Lidé se seskupují kolem něj v kruhu. Uprostřed kruhu stojí vyřezávaný totem s obrazem bůžků, které budou spolu se šamanem dnes prosit o příznivé podmínky svého života. Šaman zrychluje svůj tanec a lidé v kruhu do rytmu tleskají a podupávají.

Tanec je úspěšný, lidé pociťují, že nejsou už v kruhu se šamanem kolem totemu sami. Začínají se jim ježít chlupy na holých pažích stejně tak, jako konečky svázaných vlasů.

Zablesklo se, rána taková, že uši nestačí, tlaková vlna, kovová pachučí krve s ústech. Kromě šamana na zemi leží totem a i třetina lidí nestává ze země.

Vztyčování májky

Tak už je to tady, jaro kolem a nastává doba probouzení života. Tak jako každý rok je na vesnici vztyčována májka. Letos ji snad nikdo nepodřízne, loni to udělal tak nešikovně, že museli opravovat památník padlým světové války (z doby, kdy si předci mysleli, že už žádná druhá nebude). Když byla májka vztyčena, ale vlastně už před jejím vztyčováním, točilo se pivo z chlazeného sudu. Všichni příjemně polehávající kolem májky, zmoženi nejenom jejím vztyčováním pocítili najednou elektrizující pocit na kůži

Řešení problému

Ať už se jedná o totem, májku, stožár na vlajku či cokoliv jiného vysokého, musí si ten kdo to dělá a vztyčuje položit i otázku zásahu bleskem. Nejenom to, zda je potřeba takovýto předmět chránit a zda se to vyplatí, ale i to co se bude dít, když k tomu zásahu dojde. Zda poškozený předmět neohrozí okolí svým pádem, nebo hořením, ale i to, co se bude dít s bleskovým proudem, který jím poteče k zemi.

Všechny shora vzpomenuté případy mají v podstatě totožné řešení. V podstatě tady existuje paralela k řešení z minulé přednášky a to stožáru na antény, nebo kamery. Jen je to trochu komplikovanější, protože zde jsou velmi často použity nevodivé materiály.

Opatření proti
dotykovému napětí
ve smyslu:

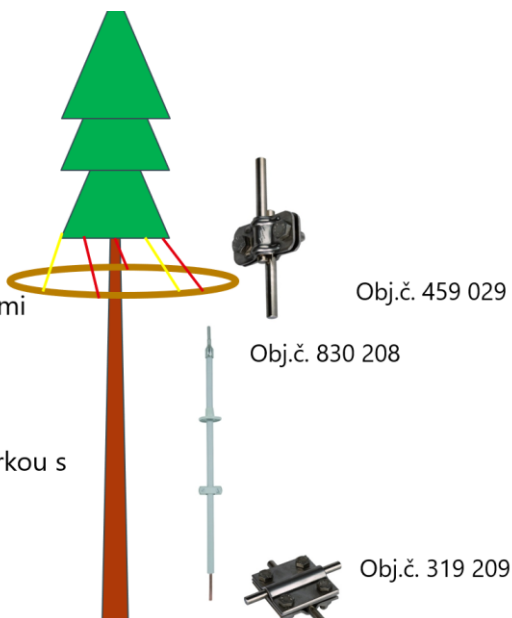
ČSN EN 62 305-3

Článek 8.1

Opatření na ochranu
před dotykovými napětími

Vodič CUI

Připojení na zemnič svorkou s
Mezideštičkou.

Otázky:

- 1) Je potřeba chránit kovové stožáry?
 - A) Ochrana je stejná, jako v případě dřevěných
 - B) Ne, ty lze samozřejmě využít jako náhodný jímač, ale pozor na uzemnění
- 2) Může být adekvátní ochranou zabránění přístupu k stožáru výstražná cedule?
 - A) Ano, normativně sice správně, ale právně problém složitější
 - B) Ne vždy musí být doplněna fyzickou zábranou přístupu
- 3) Má smysl použít na májce izolované svody HVI?
 - A) Pokud na ní nebude nějaké elektrické zařízení, tak to smysl postrádá
 - B) Ano, je důležité zabránit rozžhavení vodiče a zapálení dřeva
- 4) Může se mi něco stát i pokud budu stát více jak 3 metry od uzemněného stožáru
 - A) Ne, normativní hodnota je pro nebezpečí limitní
 - B) Ano, záleží na kvalitě půdy, nebezpečí může být i dál než normových 3 m.

Nápad na další téma?

Odpovědi na jan.hajek@dehn.cz